

Berete peníze na ruku? Tak si pak nestěžujte na malý důchod, říká sociálka

Stěžujete si, že proti jiným seniorům máte malý starobní důchod? Tak to jste neměli místo řádného zaměstnání melouchařit. Lidem to opakovaně vzkazuje Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ).

„Jsou dvě kategorie lidí, které se podivují, proč je jejich důchod neúměrně nízký v porovnání s jejich minulými příjmy. Ti, kterým je vyplácena mzda na ruku, a potom osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), které si platí pojistné na důchodové pojištění v minimální výši,“ uvedla v jedné ze svých tiskových zpráv ČSSZ. Jedná se přitom o desítky tisíc lidí, kteří co nejnižšími odvody na důchody „zlevňují“ svoji práci. Výše důchodů přitom vždy závisí nejen na celkové době pojištění, ale i na vyměřovacím základu pro odvod pojistného. Jinými slovy rozhoduje, kolik přiznáte, že berete. Sociálka zároveň zveřejnila příklady, jak pak důchodce zapláče, když v produktivním věku přiznával co nejméně.

Rozdíl bezmála tři tisíce měsíčně

Muž narozený 15. ledna 1951 ke dni přiznání důchodu získal 45 roků pojištění. Od roku 2007 však byla tomuto muži měsíčně zúčtována jen minimální mzda ve výši 8000 Kč. Zbytek výplaty, jenž činil

sedm tisíc korun měsíčně, mu zaměstnavatel dorovnával na ruku. Starobní důchod tohoto muže by činil 7730 Kč měsíčně.

Pokud by stejnému muži byl celý měsíční příjem 15 000 Kč od zaměstnavatele zúčtován, tak by podle propočtu ČSSZ jeho starobní důchod činil 10 676 Kč. Rozdíl tedy činí bezmála tři tisíce korun.

Z důchodu lze využít stále hůř

Třítisícový nominální rozdíl ve výši důchodu je na stará kolena znát, obzvláště za situace, když se zhorší ekonomika, zdražují základní potřeby a reálné důchody klesají.

„Průměrná výše starobního důchodu sice v České republice vzrostla meziročně o 1,8 procenta na 10 939 korun, jeho reálná hodnota se ale snížila o 0,6 procenta,“ konstatovalo ministerstvo práce a sociálních věcí ve své zprávě o příjmové a výdajové situaci domácností v letošním prvním čtvrtletí.

Reálné starobní důchody přitom citelně poklesly už loni. Průměrná výše starobního důchodu se totiž meziročně zvedla o 227 korun (o 2,2 %), ale proti roku 2011 to podle MPSV přesto znamenalo reálný pokles o 2,3 procenta. Důchod vyšší než 11 000 korun měsíčně bere v České republice 46,6 procenta seniorů.

Jindřich Ginter, Právo

ČSSZ informuje: Kdo a kdy může čerpat ošetřovné?

Zákon o nemocenském pojištění pamatuje na situace, kdy se rodiče musejí o svého potomka **z vážných důvodů postarat**. Se začátkem nového školního roku proto Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) připomíná, **co je ošetřovné a kdo na něj má nárok**. ČSSZ za **1. pololetí tohoto roku** evidovala 216 836 případů ošetřovného a **vyplatila 504 579 891 Kč**.

Ošetřovné je jednou **z dávek nemocenského pojištění**. Poskytuje se zaměstnanci vždy, **pokud jeho dítě mladší 10 let onemocní nebo se mu stane úraz**. V případě nemoci či úrazu **staršího dítěte náleží ošetřovné, pokud o potřebě jeho ošetřování rozhodne ošetřující lékař**. Ošetřovné lze čerpat i v době, kdy zaměstnanec **musí pečovat o zdravé dítě mladší 10 let proto, že školské nebo dětské zařízení bylo uzavřeno** pro nepředvídanou událost (např. z důvodu havárie, epidemie, přírodní katastrofy), dítěti byla **nařízena karanténa**, nebo **osoba, která jinak o dítě pečuje, sama onemocněla**.

Kdo má na ošetřovné nárok a jak dlouho?

Na ošetřovné má nárok **zaměstnanec**, který nemůže pracovat, **protože se musí krátkodobě postarat o dítě**. Ošetřovné se poskytuje **i v situaci, kdy je potřeba ošetřovat nemocného člena domácnosti**, jehož zdravotní stav podle rozhodnutí ošetřujícího lékaře **vyžaduje z důvodu nemoci či úrazu krátkodobou péči jiné osoby**. Společnou domácnost tvoří osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

Ošetřovné náleží **maximálně 9 kalendářních dnů** (vyplácí se i za soboty, neděle, svátky). Rodiče se **v průběhu 9 dnů** mohou

v ošetřování **jednou vystřídat**. **Osamělý zaměstnanec** (např. rozvedený, ovdovělý), který má v trvalé péči dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku, může **čerpat ošetřovné až 16 kalendářních dnů**. Ošetřovné se vyplácí do 1 měsíce od data, kdy zaměstnavatel odevzdal potřebné doklady příslušné okresní správě sociálního zabezpečení.

Jaké doklady k žádosti o ošetřovné předložit?

„Rozhodnutí o potřebě ošetřování (péče)“ vystaví ošetřující lékař, zaměstnanec jej doplní a předá zaměstnavateli. Aby mohla být dávka vyplacena, zaměstnanec odevzdá svému zaměstnavateli potvrzení o ukončení nebo trvání potřeby ošetřování, které vystavuje ošetřující lékař. Pokud se rodiče v péči vystřídali, uplatňuje rodič, který ošetřoval jako druhý v pořadí, nárok na ošetřovné na tiskopisu „Žádost o ošetřovné osoby, která převzala ošetřování (péči)“. Dojde-li k uzavření školského nebo dětského zařízení, žádá zaměstnanec o ošetřovné tiskopisem „Žádost o ošetřovné při péči o dítě do 10 let z důvodu uzavření výchovné zařízení (školy)“ vydaným školou nebo školkou, kterou dítě navštěvuje, a s doplněnými údaji jej předá svému zaměstnavateli.

Komu ošetřovné nenáleží?

Nárok na ošetřovné nemají osoby samostatně výdělečně činné, dále zaměstnanci, pokud je jejich zaměstnání zaměstnáním malého rozsahu, **zaměstnanci na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce či zaměstnanci pracující z domova**. Nárok na ošetřovné nemá ani rodič, který ošetřuje nemocné dítě, pokud jiná osoba má z důvodu péče o toto dítě nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství nebo rodičovské-

ho příspěvku. Výjimkou je situace, kdy tato osoba, která jinak o dítě pečuje, sama onemocní.

www.cssz.cz

Pletou se vám důchodové pilíře?

Na případný vstup do druhého pilíře penzijního systému zbývají Čechům starším než 35 let už jen necelé tři měsíce. Pokud ještě pořád nevíte, co to vůbec druhý pilíř je, zkuste se podívat na naši infografiku. Přirovnání k pilířům má naznačit, že budoucí penze by měla stát na několika základech.

První pilíř je státem vyplácený starobní důchod. I když tvoří pro většinu lidí základ jejich zajištění na penzi a má v Česku i nejdelší tradici, je s ním spojený i jeden zakořeněný omyl. A sice, že si peníze léta placené na sociálním pojištění, lidé někam odkládají pro sebe (to je onen častý povzdech: „Celý život si platím na důchod a teď z toho nic nemám.“). Ne. Peníze, které pravidelně každý měsíc na sociální pojištění platíte, slouží k vyplacení důchodů lidem, kteří penzi pobírají právě teď. Proto se také tomuto systému financování důchodů říká průběžný - peníze, co do něj přitečou se hned průběžně vyplatí.

Druhý pilíř zavedla současná vláda ve snaze přimět budoucí české důchodce k zajištění více zdrojů pro jejich budoucí penze. Hlavní motivací mají být tři procenta, která si dotyčný vyvede z průběžného systému (neposílá je tedy současným důchodcům) a spoří si je na svůj důchodový účet. K nim si posílá další dvě procenta ze své mzdy, o tuto částku má tedy nižší výplatu.

Třetí pilíř tvoří doplňkové penzijní spoření, dříve nazývané penzijní připojištění. V současnosti ho využívá přes pět milionů Čechů.

Pokud vám z nějakého důvodu žádná z těchto variant nevyhovuje, můžete si podle svého naturelu vytvořit vlastní pilíř a své úspory

či investice nasměrovat jinam. Spolehnout se ovšem jen na státní penzi je ale podle všeho dost riskantní. Takový sloup vaše budoucí nároky totiž nejspíš neunesou.

<http://finance.idnes.cz>

Neobírejte se o příspěvek státu na důchod a daňovou úlevu

Kdo si v penzijním připojištění spoří od ledna méně než 300 korun, nedostává od státu už ani korunu. O státní příspěvek se nyní ochuzuje téměř 1,4 milionu střadatelů. Odborníci doporučují měsíční úložky navýšit, aby spoření na penzi ve třetím pilíři mělo větší smysl a se státním příspěvkem vyneslo víc. Penzijní připojištění má sjednáno 5,07 milionu střadatelů, zhruba 1,4 milionů spoří bez státního příspěvku. Jeden z důvodů, proč si někteří lidé příspěvek nezvýšili na nezbytné minimum 300 korun, aby získali od státu alespoň 90 korun, je prostý. Finančně si to nemohou dovolit. „To je podle nás ale jen minimum těch, kteří o státní příspěvky přišli. Obecně si lidé s nižším příjmem velmi hlídají všechny možnosti, jak získat státní příspěvek a jsou v tom velmi důkladní,“ říká Karel Svoboda, prezident Asociace penzijních fondů ČR.

Podle něj je za tím především typické chování Čechů, protože řada lidí si zatím neuvědomila, že od ledna platí nová pravidla. A to i přesto, že na to opakovaně upozorňovala média i samotné penzijní společnosti. „Většinou mají tito lidé nastavený trvalý příkaz na 100, nebo 200 korun a už na něj dávno zapomněli. Uvědomí si to až na začátku roku 2014, kdy jim přijde výpis za letošní rok a všimnou si, že nemají žádné státní příspěvky. Prioritou Asociace je teď klienty upozorňovat, aby si zvýšili příspěvky a nepřicházeli o státní podporu,“ říká Karel Svoboda.

Výše měsíčního státního příspěvku ve III. pilíři (v Kč)										
Měsíční úložka	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
Státní příspěvek	0	0	90	110	130	150	170	190	210	230

Je třeba poslat oznámení o zvýšení

A jak postupovat, abyste se nepřipravovali o příspěvek státu? Pouhé zvýšení trvalého příkazu nestačí. „Oznámení o změně výše příspěvku nám musí být zasláno písemně s vlastním podpisem buď na formuláři, který se dá stáhnout z webových stránek, nebo stačí napsané i volnou formou. Rozhodně vždy v něm musí být uvedeno číslo smlouvy nebo alespoň rodné číslo,“ přibližuje Dagmar Koutská z Allianz penzijní společnosti.

Zároveň je třeba počítat s tím, že změna začne platit od prvního dne následujícího měsíce, kdy žádost projde podatelnou penzijní společnosti. Takže dobrá rada z praxe: „Pokud změnu provede v první polovině kalendářního měsíce, začne platit od následujícího. Když změnu oznámíte na konci měsíce, počítejte s tím, že začne platit od přespříštího. Podle toho si pak nastavte i změnu v trvalém příkazu,“ radí Koutská.

AXA, ING, Penzijní společnost České spořitelny a Penzijní společnost České pojišťovny umožňují změnu příspěvku provést i po internetu. Klienti bývalého Generali penzijního fondu, který v polovině letošního roku splynul do Penzijní společnosti České pojišťovny (PSCP) mohou změnu provést rovněž on-line, protože již mohou využívat všechny služby PSCP.

Optimalizujte si daňovou úlevu

V případě, že si může dovolit spořit více, než je 300 korunové minimum pro dosažení státního příspěvku, počítejte i s tím, že se letos zpřísnily podmínky pro možnost daňové úlevy. Abyste si mohli snížit daňový základ, musíte spořit alespoň 1001 korun měsíčně. V tomto případě si pak můžete snížit daňový základ o 12 korun, tedy za každý měsíc o jednu korunu. Na 15 procentní dani z příjmu pak ušetříte za rok pouhou jednu korunu a osmdesát haléřů (15 procent z 12 korun = 1.80 korun).

Příklady jakou lze získat úlevu na dani z příjmu (údaje v Kč)		
Měsíční úložka	Snížení daňového základu o:	Daňová úleva
1 000	0	0
1 001	12	1.80
1 500	6 000	900
2 000	12 000	1 800
2 001 a více	12 000	1 800
zdroj: propočty Asociace penzijních fondů		

Pokud si budete ukládat 2 000 korun, můžete si odečíst z daňového základu 12 000 korun, což je maximální částka. Snížení základu o 12 000 korun pak znamená, že na daních ušetříte 1 800 korun (15 procent z 12 000 korun = 1 800 korun). Při vyšších úložkách počítejte s tím, že se již daňová úleva nezvyší.

<http://finance.idnes.cz>